

Розділ 4 РЕЦЕНЗІЇ

Part 4 REVIEWS

■ УДК 13:82-4(049.32)

В. М. Шейко, доктор історичних наук, професор, заслужений діяч мистецтв України, академік Національної академії мистецтв України, м. Харків

<http://orcid.org/0000-0002-3532-7439>
rector-2@ic.ac.kharkov.ua

РЕЦЕНЗИЯ НА КНИГУ: ДЯЧЕНКО М. В. «ПРОСТО ЖИТИ (ФИЛОСОФСЬКІ НАРИСИ, ЕСЕ)» / М. В. ДЯЧЕНКО. — ХАРКІВ : ВИДАВЕЦЬ ОЛЕКСАНДР САВЧУК, ДП. — 244 С.

В. Н. Шейко, доктор исторических наук, профессор, заслуженный деятель искусств Украины, академик Национальной академии искусств Украины, г. Харьков

РЕЦЕНЗИЯ НА КНИГУ: ДЬЯЧЕНКО Н. В. «ПРОСТО ЖИТЬ (ФИЛОСОФСКИЕ ОЧЕРКИ, ЭССЕ)» / Н. В. ДЬЯЧЕНКО. — ХАРЬКОВ : ИЗДАТЕЛЬ АЛЕКСАНДР САВЧУК, ДП. — 244 С.

V. M. Sheyko, Doctor of Historical Sciences, Professor, Kharkiv State Academy of Culture, Kharkiv

BOOK REVIEW: DYACHENKO M. V. «JUST TO LIVE (PHILOSOPHICAL ESSAYS, ESSAYS)» / M. V. DYACHENKO. — KHARKIV : PUBLISHER OLEXANDER SAVCHUK, DP. — 244 P.

У цьому виданні, як зазначає сам автор, він, на основі життєвого досвіду, фактів, сюжетів, які містяться в різноманітних філософських і літературно-художніх творах, досліджує сенсожиттєві проблеми людини, аналізує співвідношення раціонального й ірраціонального в її свідомості, акцентуючи на етичних аспектах життєдіяльності та духовної еволюції особистості. При цьому, окрім творів відомих філософів, М. В. Дяченко особливу увагу у своєму творчому доробку приділяє літературно-художній світовій скарбниці, зокрема поезії, яка концентровано віддзеркалює всю багату сукупність життя як окремої особистості, так і світової спільноти загалом. «В окремому емпіричному феномені, — наголошує автор, — художник чи мислитель може побачити цілий світ,

через нього увійти в безодню буття за допомогою ремінісценцій і асоціацій» (Дьяченко, 2017, с. 11).

Автор книги — відомий учений, доктор філософських наук, професор, автор численних монографій, статей із проблем філософії, культурології, діалектики культурно-історичного процесу та етики. В останні роки М. В. Дьяченко надає перевагу, як дослідник, так званим «малим літературним формам», формам «мініатюрного листа», у яких зміст аналізу явищ життя передається читачеві в коротких нарисах, есе. І в цьому разі маємо справу саме з таким виданням, яке умовно поділено на дві частини. У першій читач знайде тексти, у яких переважає тематика про сенс і зміст життя людини. За допомогою поетичних і прозаїчних класичних творів, з одного боку, і безпосередньо філософських праць, з іншого, автор запрошує до роздумів у пошуках відповіді на одвічне складне питання про сенс життя людини, його зміст. У другій частині — «Зустрічі й розлучення» — автор прагне усвідомити певні філософсько-етичні ідеї на основі досвіду особистого життя, а також сюжетів літературно-художніх і філософсько-етичних творів відомих класиків. Щоправда, як зазначає М. В. Дьяченко, поділ на частини в книзі є умовним, адже її дійсно можна читати з будь-якого розділу, які, фактично, не пов'язані наскрізним сюжетом. Ще немало характерних особливостей надають цій книзі ексклюзивності. По-перше, автор абсолютно не нав'язує своє бачення проблеми читачеві, пропонує долучитися до своїх роздумів щодо одвічних філософсько-культурологічних сенсожиттєвих проблем. І, по-друге, автор не надіється на масовість читачів, лише сподівається, що «книга знайде свого читача, а читач — свою книгу» (Дьяченко, 2017, с. 12).

Загалом автора рецензованої книги відрізняє високий професіоналізм і широка енциклопедична ерудиція не тільки знання гуманітаристичної, а й природознавчої світової скарбниці. Автор вільно «пірнає» в глибини віків, долає кордони континентів, різних наук минулого й сучасного світу в пошуках відповідей на поставлені запитання. І в цьому йому допомагають глибинні знання і широка наукова обізнаність. Але особливо вражають знання світової поезії всіх віків і різних народів, якими автор блискуче користується, трактуючи ті чи інші питання людського буття, людської життєдіяльності. Значним є перелік назв самих підрозділів: «Захват перед життям», «Що це життя?», «Самотність», «Жайворонок», «Водопад», «Просто життя», «Все буде добре», «Зустріч із собою», «Незнайомка», «Сяяла ніч», «Метелик», «Собаче життя», «Халлі», «Живи, не здавайся», «Прощавай, днино». І, до речі, кожний із них може бути сюжетом для окремого роману. Імовірно, автор з часом і реалізує таку перспективу.

І, головне, що М. В. Дяченко в рецензованій книзі стверджує оптимістично — необхідно «просто жити». І цьому повністю відповідає епіграф, так удаво вибраний автором — слова відомого французького письменника, філософа й поета епохи Відродження Мішеля де Монтеня: «Не дорікай собі: «Я сьогодні нічого не зробив». А хіба ти не жив? Просто жити — не тільки найголовніше, але й найважливіше серед твоїх справ». Додам від себе — особливо якщо ти протягом свого життя творив добро, боровся зі злом і жив у гармонії з собою та іншими людьми. І саме про це свідчить рецензована книга.

Доктор історичних наук,
професор, заслужений діяч
мистецтв України, академік
Національної академії мистецтв України
В. М. Шейко